

**U C H W A Ł A Nr XXI/173/13
RADY GMINY OSIECK
z dnia 12 marca 2013 roku**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
w Gminie Osieck na lata 2013 - 2015**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 135) Rada Gminy w Osiecku uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Osieck na lata 2013 – 2015, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Osieck.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Adam Kowalski

**GMINNY PROGRAM
WPIERANIA RODZINY W GMINIE OSIECK
NA LATA 2013 – 2015**

OSIECK, marzec 2013

1. WSTĘP

Rodzina jest podstawowym środowiskiem funkcjonowania i rozwoju człowieka oraz dobrem wszystkich jej członków, a w szczególności dziecka, które powinno zapewniać mu bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne. Rodzina kształtuje jego osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy nimi, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji, na którą składa się między innymi ubóstwo, długotrwałe bezrobocie, przemoc w rodzinie, uzależnienia, niewydolność w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Nadrzędnym celem polityki społecznej jest stworzenie warunków do pełnego rozwoju rodziny. Rodzina powinna mieć w pierwszej kolejności możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co stymuluje aktywność własną i wyzwala potencjał rodziny. Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie oraz eliminować takie sytuacje, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę. Wspieranie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczno – ochronny.

Działania władz państwowych i samorządowych na rzecz rodziny określa ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na gminę obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Należy podkreślić, że wspieranie rodziny wpływa na wzmocnienie społeczności lokalnej. W rodzinie bowiem dorastają kolejne pokolenia, które w przyszłości będą tworzyć lokalne społeczeństwo i wpływać na tempo jego rozwoju.

2. DIAGNOZA ŚRADOWISKA I PROBLEMU

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Osieck na lata 2013 – 2015 jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osiecku oraz analiza społeczna zawarta w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Osieck na lata 2006 – 2015. Dla potrzeb w/w programu zebrano informacje na temat: liczby mieszkańców, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych oraz Funduszu Alimentacyjnego, liczby młodzieży i dzieci, liczby dzieci z terenu Gminy Osieck umieszczonych w pieczy zastępczej (stan na dzień 31.12.2012 r.).

wyszczególnienie	Rok 2012
liczba mieszkańców Gminy Osieck	3 568
liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	97
liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	224
liczba rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego	12
liczba dzieci zamieszkujących w Gminie Osieck w wieku 0 – 12	499
liczba młodzieży zamieszkujących w Gminie Osieck w wieku 13 – 18	272
liczba dzieci/młodzieży z terenu Gminy Osieck umieszczonych w pieczy zastępczej	0
liczba dzieci/młodzieży z terenu Gminy Osieck umieszczonych w pieczy zastępczej w 2012 roku	0

W gminie Osieck w roku 2012 w wieku od 0 do 18 lat mieszkało 771 osób, co stanowi 21,61% ogółu mieszkańców. Dzieci w wieku od 0 do 12 lat było 499, co stanowi 13,99% ogółu mieszkańców, a w wieku 13 – 18 było 272, co stanowi 7,62% ogółu mieszkańców.

W roku 2012 z różnorodnych form pieczy zastępczej z terenu Gminy Osieck nie korzystała żadna osoba.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osiecku wynika, że 8,21% mieszkańców Gminy Osieck korzystało w roku 2012 z różnych form wsparcia pomocy społecznej realizowanych przez Ośrodek.

Najczęstszymi powodami udzielenia pomocy były: ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, wielodzietność i długotrwała lub ciężka choroba.

W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równoczesne występowanie kilku przesłanek.

POWODY PRYZNANIA POMOCY PRZEZ GOPS W 2012 ROKU		
POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
Ubóstwo	61	169
Niepełnosprawność	38	95
Bezrobocie	32	112
Długotrwała lub ciężka choroba	31	74
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	25	113
Potrzeba ochrony macierzyństwa	15	71
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	4
Alkoholizm	4	9
Narkomania	1	1

Niezaradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego zdiagnozowano w 25 środowiskach, przy czym rodziny te przy zapewnieniu wsparcia ze strony GOPS są w stanie zapewnić dzieciom właściwy rozwój fizyczny i duchowy, co daje szansę na pozostawienie ich w rodzinach naturalnych.

3. ANALIZA SWOT

WSPARCIE RODZINY NA TERENIE GMINY OSIECK	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Aktywna współpraca instytucji działających na rzecz rodziny; • Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny; • Dobre rozeznanie środowiska lokalnego m. in. przez pracowników służb pomocy społecznej, nauczycieli; • Baza instytucji wspierających rodzinę 	<ul style="list-style-type: none"> • Mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny; • Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę; • Wzrost liczby zadań zleczanych gminie; • Brak dziennych ośrodków wsparcia rodzin na terenie gminy;

(GOPS, policja, sąd, szkoły).	<ul style="list-style-type: none"> • Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego m. in. prawnik, psycholog; • Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych; • Powstanie punktu konsultacyjnego świadczącego pomoc psychologiczną; • Wykorzystanie środków projektu systemowego na przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeni społecznemu rodzin zagrożonych; • Funkcjonowanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego; • Powołanie asystenta rodziny (pomoc rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych); • Ustanowienie rodzin wspierających; • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę . 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozszerzenie zjawisk patologicznych tj. uzależnienia, przemoc; • Zanik więzi i tradycji rodzinnych; • Zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców; • Rozszerzenie kręgów ubóstwa; • Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy”; • Brak środków finansowych na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny; • Ograniczanie środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji przez specjalistów.

4. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

Skuteczne wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania

Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych wymaga określenia celów szczegółowych oraz zadań służących ich realizacji.

Cele szczegółowe

Cel szczegółowy 1.

Wzmacnianie roli i funkcji rodziny poprzez podnoszenie świadomości w zakresie funkcjonowania rodziny i rozwijania umiejętności opiekuńczo – wychowawczych

CEL OPERACYJNY	ZADANIA	WSKAŹNIKI
Praca z rodziną, w szczególności pomoc w opiece i wychowaniu dzieci	1. Prowadzenie konsultacji, mediacji i poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, zawodowego) w szczególności dla rodzin zagrożonych uzależnieniami, doznającymi przemocy;	1. - liczba porad udzielonych w punkcie informacyjno – konsultacyjnym, - ilość specjalistów zatrudnionych na terenie Gminy

	<p>2. Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo – wychowawczym w oparciu o plan pracy z rodziną i kontrakt socjalny, polegająca m. in. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym;</p> <p>3. Wspieranie rodzin i dzieci przez asystentów rodziny lub pracowników socjalnych, a także rodziny wspierające (w razie stwierdzonych potrzeb), w celu osiągnięcia przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej;</p> <p>4. Organizowanie i rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (w razie potrzeb) w formie opiekuńczej (organizowanie czasu wolnego, pomoc w nauce, zajęcia sportowe, rozwój kół zainteresowań) oraz specjalistycznej (np. zajęcia logopedyczne).</p>	<p>Osieck, - liczba rodzin/osób korzystających z poradnictwa;</p> <p>2. - liczba osób objętych wsparciem w formie pracy socjalnej, - ilość kontraktów socjalnych;</p> <p>3. - liczba rodzin wspomaganych pracą asystenta rodziny, - liczba rodzin wspierających;</p> <p>4. - liczba dziennych placówek wsparcia, - liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych.</p>
--	--	--

Cel szczegółowy 2.

Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny oraz pomoc w integracji i dążenie do jej reintegracji

CEL OPERACYJNY	ZADANIA	WSKAŹNIKI
Wspomaganie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych jej członków	<p>1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno – bytowej w ramach ustawy o pomocy społecznej;</p> <p>2. Objęcie dożywianiem wszystkich członków rodziny, a w szczególności dzieci;</p>	<p>1. - liczba rodzin korzystających z pomocy;</p> <p>2. - liczba dzieci korzystających z posiłku w szkole, przedszkolu, - liczba rodzin</p>

	<p>3. Zapewnienie pomocy dzieciom w formie stypendiów szkolnych, wyprawki szkolnej, organizowaniu wypoczynku w czasie wolnym od nauki szkolnej;</p> <p>4. Aktywizacja społeczno – zawodowa osób nieaktywnych zawodowo poprzez szkolenia zawodowe, wzrost kompetencji i umiejętności społecznych, organizowanie prac społecznie użytecznych i staży;</p> <p>5. Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczania bądź niwelowania własnych dysfunkcji związanych z uzależnieniami, czy dotkniętych przemocą;</p> <p>6. Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny;</p> <p>7. Współfinansowanie kosztów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej: - 10% w pierwszym roku pobytu dziecka z pieczy zastępczej, -30% w drugim roku pobytu dziecka z pieczy zastępczej, - 50% w trzecim roku pobytu dziecka z pieczy zastępczej.</p>	<p>korzystających z pomocy banku żywności;</p> <p>3. - liczba dzieci, którym przyznano stypendium szkolne, - liczba dzieci, które otrzymały wyprawkę szkolną, - liczba dzieci korzystających z różnych form wypoczynku;</p> <p>4. - liczba osób podejmujących udział w szkoleniach, w tym w ramach projektów współfinansowanych ze środków UE, - liczba osób zatrudnionych w ramach prac społecznie użytecznych czy stażach;</p> <p>5. - liczba rodzin/osób objętych działaniami GKRPA, - liczba rodzin/osób objętych działaniami Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego;</p> <p>6. - liczba spotkań, szkoleń;</p> <p>7. - liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.</p>
--	--	---

5. ADRESACI PRORAMU

Odbiorcami Programu będą rodziny mieszkające na terenie Gminy Osieck, doświadczające problemów opiekuńczo – wychowawczych, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, bądź też takie, którym zostanie odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

6. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Koordinatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Osieck na lata 2013 – 2015 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiecku w partnerstwie z:

- Urzędem Gminy w Osiecku;
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osiecku;
- Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym;
- Szkołą Podstawową im. Powstańców Styczniowych w Osiecku;
- Szkołą Podstawową w Augustówce;
- Gimnazjum im. Ks. Józefa Poniatowskiego w Osiecku;
- Niepublicznym Punktem Przedszkolnym „Osieckie Maluchy” w Osiecku;
- Przedszkolem Niepublicznym „Leśne Ludki” w Augustówce;
- Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej „Przychodnia Rodzina” w Osiecku;
- Parafią Rzymsko – Katolicką w Osiecku;
- Posterunkiem Policji w Sobieniach Jeziorach;
- Sądem Rejonowym w Garwolinie;
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku;
- Powiatowym Urzędem Pracy w Otwocku.

7. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Osieck oraz dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych gminy i realizację zadań zleconych, a także ze środków na realizację programów rządowych z zakresu wspierania rodziny, funduszy Unii Europejskiej.

8. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych, dotyczących zrealizowanych zadań, w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Osieck na lata 2013 – 2015, od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez koordynatora Programu – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiecku, w celu oceny, czy Program osiąga założone cele. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników.

9. SPOSÓB KOTROLI REALIZACJI PROGRAMU

Do zadań własnych gminy należy sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej. Jednocześnie w terminie do 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Adam Kowalski